

Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

Nr ewidencyjny: 3019054_1

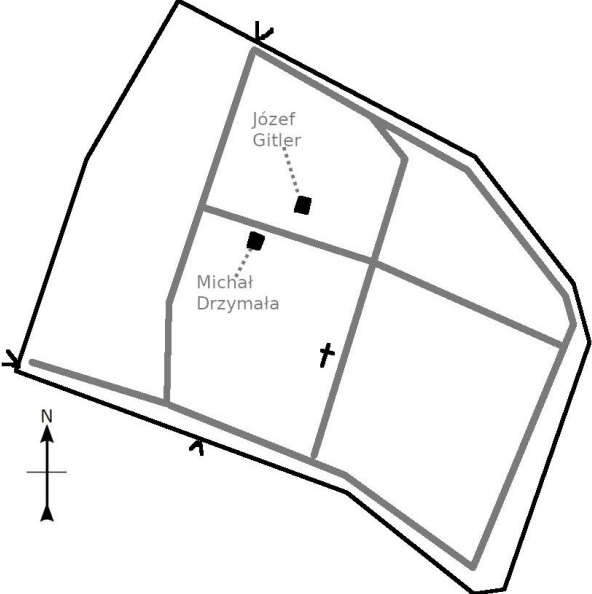
Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
GRÓB INDYWIDUALNY	GRÓB ŻOŁNIERZA WP JÓZEFA GITLERA	MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa

Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / PILSKI / MIASTECZKO KRAJEŃSKIE
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY ul. Słoneczna
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Miasteczku Krajeńskim / 301905_4.0001.1051
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	W pobliżu grobu Michała Drzymały, 3 grób od alejki / GPS:53°5'57.7"N 17°0'27.1"E (53.099361, 17.007528)
Podstawowa informacja o pochowanych	ŻOŁNIERZ WP POLEGŁY W 1945 R. – Józef Gitler
Datowanie	Obecny nagrobek wystawiono w 2024 r.
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY
Wymiary (szer., głęb., wys.)	88,5 cm x 176 cm x 102 cm
Material	Granit bohus szary

¹

cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje
		<p>Miejsce pochówku oznaczone grobem ziemnym z stelą i krawężnikiem z granitu, według wzoru przyjętego dla grobów wojennych w województwie wielkopolskim</p> <p>---</p> <p>Inskrypcja:</p> <p style="text-align: center;">GRÓB WOJENNY ŚP. JÓZEF GITLER UR.24.11.1923R. WIĘZIEN ŁAGRÓW SOWIECKICH ŻOŁNIERZ WOJSKA POLSKIEGO POLEGŁY W 1945 R. <Gwiazda Dawida></p>
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
<p>Stan grobu bardzo dobry. Grób wyremontowany ze środków finansowych Wojewody Wielkopolskiego przy współpracy z gminą Miasteczko Krajeńskie w 2024 r.</p> <p><u>Poprzedni grób</u> – był ziemny, obramowany dwustopniowym betonowym krawężnikiem z stelą połączoną z krzyżem. W otworze w steli umieszczono szklaną tablicę inskrypcyjną. Inskrypcja była malowana. Na betonowym krzyżu był zawieszony krzyż kawalerski wykonany z metalu</p> <p><u>Poprzednia inskrypcja:</u> TU SPOCZYWA ŻOŁNIERZ WOJSKA POLSKIEGO GITLER JÓZEF zginął w 1945 roku CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Archiwum WUW,teczka Miasteczko Krajeńskie, brak sygn. 2. Sprawa prowadzona w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim pod sygn. PS-VI.5230.109.2022.5 3. Baza IPN Straty.pl [dostęp 17.08.2023 r.] 4. Centralne Archiwum Wojskowe sygn. CAW: Gitler Józef, 1923, III-3-49e 5. Akta Miasta Chorzowa sygn.. 12/646, AP w Katowicach 6. Lista Strat PCK nr 12754 7. Porozumienie z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie powierzenia zadania utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. U. WW z 2024 poz.3375) <p>Załączniki</p> <p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 23.10.2024 r. – w wersji elektronicznej.</p>	<p>Józef Gitler urodzony 24 listopada 1923 r. w Chorzowie. Syn Hilela Gitlera - wyznania żydowskiego i Bruchy Gitler z domu Wrocławskiej. W nieustalonych okolicznościach został zesłany w 1940 r. do łagru w Bielbałtagu, a następnie Onieglągu i Miednogorsku. Tam prawdopodobnie doczekał się amnestii, bo zachowała się w Centralnym Archiwum Wojskowym jego karta rekrutacyjna z Sielc. Z tej przyczyny był prawdopodobnie żołnierzem I Armii Wojska Polskiego. Szlak armii wiódł przez Wał Pomorski, a 47 Armia 1 Frontu Białoruskiego zajęła Miasteczko Krajeńskie 27 stycznia 1945 r. Nie znamy daty dziennej śmierci Józefa Gitlera, wiemy tylko, że zginął w 1945 r.</p> <p>Pierwotnie grób J. Gitlera był w Brzostowie (Lista Strat PCK nr 12754) w pobliżu Miasteczka Krajeńskiego, nie wiemy kiedy przeniesiono szczątki J. Gitlera na obecne miejsce.</p>
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Krzysztof Wiśniewski 17.08.2023 r./ aktualizacja 13.03.2025r.